

Dronning Mauds Minne
Høgskole for barnehagelærerutdanning

Trondheim 19. desember 2013

Til Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN – UTVIDELSE AV RETTEN TIL BARNEHAGEPLASS OG INNFØRING AV MINIMUM TO ÅRLIGE BARNEHAGEOPPTAK

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) støtter klart forslaget om å lovfeste to årlige barnehageopptak. Dagens ordning med ett lovfestet opptak er lite tilfredsstillende både for de barna som blir født på høsten, og for barn som skifter bostedskommune. Ordningen er lite tilpasset den mobilitet som dagens samfunn preges av, og kan verken sies å være til barns eller de foresattes beste. Barnehagen er blitt en sentral del av det norske utdanningssystemet, og dette bør følges opp med gode opptaksordninger. Mange kommuner har da også selv innført ordninger med flere opptak. Når man utvider antall opptak i barnehagen, reduseres det planleggingspresset som foreldrene ble utsatt for da grensen på 1. september ble satt som rett til barnehageplass.

Overgangen fra statlige øremerkede midler som var knyttet til hvert barn, til kommunal styring endret også muligheten for fleksible løsninger som mange barnehager/kommuner benyttet seg av. Barnehager kunne tidligere samle opp barn som søkte etter august og i løpet av året, og ta dem inn når de hadde samlet opp 3 barn (som var krav til økonomisk støtte til barnehageplassen). I dagens ordning kan barnehager drive med ledige plasser, da kommunen ikke betaler ut midler til barn som i følge loven ikke har rett til barnehageplass (altså født etter 1. september).

Fokuset og hovedvekten rundt opptak er i dag på de yngste barna, da de aller fleste barn går i barnehagen. Det må legges vekt på at de yngste barna er i en fase i sin utvikling som krever ekstra forutsigbarhet, trygghet og stabilitet.

DMMH vil presisere at barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp, fortsatt må prioriteres uansett tid på året de måtte ha behov. Kommunene må ha gode løsninger som fanger opp familier som trenger ekstra hjelp og støtte. Det vil også være familier og barn som er utsatt for særlig risiko, og som også må fanges opp så tidlig som mulig, der kommunen og barnehagen får tilbakemelding fra de aktuelle instanser som jordmor/sykehus/ helsestasjon/barnevern om prioritert opptak.

Det foreligger to forslag til organisering av lovforslaget, enten «at rettighetsbestemmelsen endres slik at barn som fyller ett år i september eller oktober har rett til plass innen utgangen

av februar året etter» eller «slik at barn som fyller ett år i september eller oktober har rett til plass innen utgangen av oktober samme år.»

DMMH ser at det kan være fordeler og ulemper med begge forslag, og at vurderingene vil få valør etter hvilket perspektiv man velger å vurdere ut fra: barnets og foreldrenes behov for barnehageplass, barnehagens behov for å etablere stabile barnegrupper, kommunal økonomi og planlegging og problemet med over-/underkapasitet i barnehagene. Vi kan også se at relevante perspektiv kan komme i strid med hverandre.

DMMHs overordnede syn er at barnehagens primære oppgave er å være til barns beste. Barnehagen er en viktig del av det norske utdanningssystemet, og det må være utgangspunktet for det valget man gjør mellom de to alternativene. Det er uansett viktig at barnehagen kvalitetssikrer overgangen fra hjemmet til barnehagen, som for noen barn kan være en tøff overgang. Med tanke på at barn er i sin mest sårbare fase i tilknyttingsetableringen, vil det være nødvendig å ta hensyn til barnets behov fram til det har funnet en tilknytning til en av de ansatte i barnehagen. Vi anser alternativ 2 (nytt opptak i oktober) som best i forhold til en barnehagegruppe som skal danne nærhet, tilknytning, rutiner og vennskap, og som skal etablere sin egen kultur i barnehagens kultur. Det kan virke forstyrrende på dagsrytme og sammensetning av vennegrupper dersom det kommer nye barn inn i februar. Ved opptak i februar kan det også være en fare for at de eldste barna på avdelingen for tidlig vil bli flyttet over til storbarnsavdeling/base. Dette vil være medføre en ny overgang i barnets liv med nye barn og ansatte å bli kjent med. Alternativ 2 vil også være best ut fra foreldrenes behov for barnehageplass.

Med vennlig hilsen

Hans-Jørgen Leksen
Rektor

Ivar Selmer-Olsen
Elisabeth W. Lehn

